

Analiza genderowa organizacji

Grupa docelowa/ grupy docelowe:	Kadra kierownicza, grupy sterujące/kierujące, grupy projektowe, zespoły, wszystkie grupy zatrudnionych w danej organizacji
Cel:	Zapoznanie się z instrumentami analizy. Pierwsze kroki w zastosowaniu instrumentów.
Metoda:	Praca w jednopłciowych i mieszanych (pod względem płci) grupach (w zależności od ilości czasu i składu uczestników).
Zadanie:	<p>Analiza genderowa oznacza przyjrzenie się własnej organizacji pod kątem aspektów gender (np. w odniesieniu do „żeńskich” i „męskich” struktur lub kultur). Ta zmiana perspektywy umożliwia nowe spojrzenie na własną organizację i istniejące w niej relacje pomiędzy płciami.</p> <p>W grupach roboczych opracujcie np. pytania przewodnie do następujących punktów ciężkości:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Historia instytucji • Kultura organizacji • Praca zawodowa <p>Zanotujcie Wasze wyniki na flipcharcie lub tablicy.</p>
Ocena:	<p>Prezentacja wyników prac. Wyszczególnienie cech wspólnych i różnic (odpowiednio w odniesieniu do płci). Opracowanie kolejnych pytań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W którym kierunku chcielibyście, aby Wasza organizacja się zmieniała? • Jakie byłyby oznaki organizacji rozwiniętej pod kątem demokracji płci?

Ćwiczenia > Gender w pracy zawodowej / Specjalizacje > Rozwój organizacji >
Analiza genderowa organizacji

Materiały:

Zadanie, pytania przewodnie dotyczące „Analizy genderowej organizacji”, flipchart lub papier pakunkowy, pisaki.

Pomoc - patrz załącznik: pytania przewodnie dotyczące „Analizy genderowej organizacji”

Uwaga:

Na przeprowadzenie tego ćwiczenia i ocenę należy przewidzieć wystarczającą ilość czasu. Grupy robocze mają często tendencję do zatrzymywania się na jednym temacie, i/lub tracenia spojrzenia pod kątem aspektów gender.

Jeżeli ćwiczenie przeprowadzane jest w jednopłciowych grupach, ważne jest, aby w czasie prowadzenia zajęć uważać, by nie oceniać jednostronnie ani pozytywnie, ani negatywnie różnic w podejściu do realizacji zadania lub w czasie prezentacji wyników jednopłciowych grup i by nie doszło tym samym do wzmocnienia atrybucji związanych z płcią i stereotypów.

Istotne jest w tym przypadku odniesienie do „doing gender”, ukierunkowanie na taką samą wartość różnych sposobów podejścia i spojrzenia na określone zagadnienie.

Ćwiczenia > Gender w pracy zawodowej / Specjalizacje > Rozwój organizacji >
Analiza genderowa organizacji

Pytania przewodnie dotyczące „Analizy genderowej organizacji”¹

Historia instytucji	<ul style="list-style-type: none"> • Jak powstała organizacja? • Kto ją założył? • Jakie cele przyświecały jej założeniu? • Czyje interesy są w pierwszej kolejności reprezentowane? • Jakie są grupy docelowe/klientki i klienci organizacji? • Czy w zapytaniach i zadaniach roboczych dostrzegacie różnorodne interesy kobiet i mężczyzn?
Ideologia, wartości i normy	<ul style="list-style-type: none"> • W formie haseł przedstawcie wartości i normy organizacji, np. zorientowana na przyszłość, wspierająca karierę, prorodzinna, świadoma ekologicznie. • Czy jako cel przewidziana jest równowaga pomiędzy kobietami a mężczyznami na płaszczyznach kierowniczej i decyzyjnej? • Czy organizacja jest silnie ukierunkowana na osiągnięcie jak największej wydajności? • Czy dostrzegacie różnice pomiędzy wartościami i normami kobiet i mężczyzn w odniesieniu do różnych aspektów organizacji?
Kultura organizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Jakie elementy kultury organizacji są dla Was szczególnie ważne? • Czy istnieje coś takiego, jak specyficzna kultura mężczyzn, szczególna kultura kobiet? • Czy istnieje oddzielny zakres obowiązków dla mężczyzn i dla kobiet? • Czy w Waszej organizacji istnieje kulturowa różnorodność?
Zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin i wolontariusze	<ul style="list-style-type: none"> • Jakie istnieją płaszczyzny hierarchii? • Na jakich płaszczyznach reprezentowani są mężczyźni i kobiety?

¹ Pytania przewodnie zostały przygotowane na bazie koncepcji A. Goertza i zostały uzupełnione i rozbudowane przez Angelikę Blickhäuser, Henninga von Bargena i Georgesa Wagnera. Chcielibyśmy szczególnie podziękować Eddie Kirleis, która w ramach sieci trenerek gender udostępniła nam analizę A. Goertza w swoim przekładzie.

Ćwiczenia > Gender w pracy zawodowej / Specjalizacje > Rozwój organizacji >
Analiza genderowa organizacji

	<ul style="list-style-type: none"> • Ile osób zatrudnionych w pełnym wymiarze godzin, a ilu wolontariuszy zasiada w gremiach kierowniczych? Ilu zasiada w nich mężczyźni, a ile kobiet? • Jaki jest rozkład liczby kobiet i mężczyzn wśród pozostałych pracowników obojga płci? • Jakie są płaszczyzny funkcyjne? Jaki jest w tym przypadku rozkład liczby kobiet i mężczyzn? • Czy istnieją grupy, które w ogóle nie są reprezentowane w organizacji, np. mniejszości pod kątem społecznym lub ze względu na ich pochodzenie? • Czy zauważyliście jakiegokolwiek oddziaływanie obecności kobiet i mężczyzn?
Czas, miejsce, zgodności i inne zadania	<ul style="list-style-type: none"> • Jaki czas pracy mają pracownice i pracownicy na różnych płaszczyznach? • Czy istnieje zróżnicowany czas pracy i kogo on szczególnie dotyczy? • Jakiej intensywności pracy oczekuje się od wolontariuszy? • Czy istnieją różne oczekiwania w stosunku do kobiet i mężczyzn odnośnie pracy w nadgodzinach lub pracy na zasadach wolontariatu? • Czy od osób zatrudnionych w pełnym wymiarze godzin oczekuje się pracy na zasadach wolontariatu? • Czy pracodawcy stawiają wysokie wymagania? • Czy wymaga się od Was pracy poza regularnymi godzinami pracy? • Czy te godziny pracy mają różny wpływ na kobiety i mężczyzn?
Struktury kierownicze	<ul style="list-style-type: none"> • Jakie istnieją płaszczyzny kierownicze? • Czy istnieją formalne i nieformalne sieci? • W jaki sposób kobiety i mężczyźni (w ich kulturowej różnorodności) są włączeni w te sieci? • Jakie zadania ma kierownictwo? • Jak obsadzone są stanowiska (mężczyźni i kobiety w procentach)? • W czyich rękach leży władza kierownicza i decyzyjna? •

Ćwiczenia > Gender w pracy zawodowej / Specjalizacje > Rozwój organizacji >
Analiza genderowa organizacji

Seksualność w instytucjach	<ul style="list-style-type: none"> • W społeczeństwie normą jest heteroseksualność. Czy w związku z Waszą pracą również? • Czy spotkaliście się z „otwartą” czy też „ukrytą” deklaracją homoseksualności? • Czy istnieją społeczne sankcje w przypadku zachowania odbiegającego od normy? • Czy dochodzi w organizacji do molestowania seksualnego w miejscu pracy lub w strukturach wolontariatu? • Czy temat seksualności i orientacji seksualnej jest poruszany?
Ocenianie osiągnięć	<ul style="list-style-type: none"> • Jakie osiągnięcia są szczególnie nagradzane? • Jakie osiągnięcia wiążą się z uznaniem, a jakie z awansem? • Jakie osiągnięcia nie skutkują żadnym uznaniem? • Kto pracuje w zakresie jakich punktów ciężkości/obszarów kluczowych? • Czy punkty ciężkości/obszary kluczowe są różnie oceniane? • Czy kobiety w przypadku takich samych punktów ciężkości/obszarów kluczowych są tak samo oceniane? • Czy istnieją różnice w finansowej i społecznej ocenie?
Praca zawodowa	<ul style="list-style-type: none"> • Jakie zawodowe punkty ciężkości/obszary kluczowe są wyznaczone w organizacji? • Jakich merytorycznych punktów ciężkości/obszarów kluczowych brakuje? • Czy zetknęliście się w miejscu pracy z gender? Jeżeli tak, w jakiej formie? • Czy przeanalizowaliście zasoby będące do Waszej dyspozycji pod kątem gender? • W jaki sposób w Waszym miejscu pracy wyrażane są normy, wartości, podział pracy pod względem płci, nastawienia i zachowania, wartościowanie? • Jakie różnice pomiędzy kobietami i mężczyznami przeanalizowaliście? • W jaki sposób uwzględnicie kwestie dotyczące gender w Waszym miejscu pracy? • W jaki sposób w Waszej pracy zawodowej uwzględniane są aspekty dotyczące równości płci w planowaniu?